

OGLAŠAJTE V
NAJBOLJŠEM
SLOVENSKEM
ČASOPISU V OHLJU
★
Izvršujemo vsakovrstne
tiskovine

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

ADVERTISE IN
THE BEST
SLOVENE NEWSPAPER
OF OHIO
★
Commercial Printing of
All Kinds

VOL. XXXII. — LETO XXXII.

CLEVELAND, OHIO, THURSDAY (ČETRTEK), MARCH 10, 1949

STEVILKA (NUMBER) 49

Novi grobovi

JULIA TOMAZIN

Včeraj popoldne je preminila Julia Tomazin, preje Krašovec, stara 61 let. Stanovale je na 1396 E. 34 St. Doma je bila ob žužemberka, kjer zapušta sestru in sorodnike. V Ameriki se je nahajala 45 let.

Tukaj zapušta sinova Stanley in Gabriel Krašovec, hčer Frances Tomazin in več sorodnikov. Pogreb se bo vršil v soboto zjutraj ob 9:45 uri iz Želetovega pogrebnege zavoda, 6502 St. Clair Ave., v cerkev sv. Vida ob 10:30 uri in nato na pokopališče Calvary.

CAROLINE ZIVKO

Po dolgi bolezni je umrla snodi poznana Caroline Zivko, rojena Vulina, stara 52 let. Stanovale je na 1119 E. 171 St. Doma je bila iz Ivanič grada na Hrvatskem, odkoder je prišla v Ameriko pred 36 leti.

Tukaj zapušta soproga Antona, tri otroke: Mrs. Lillian Vrh, Mrs. Violet Ford in Daniela, mater Mrs. Anna Vulina, tri brate Alberta, Emila in Antona, tri sestre, Mrs. Antonia Simunich, Mrs. Mary Goreta v Detroit, Mich., ter Mrs. Amy Carlson v Chardon, O. 4 vnuke in veliko sorodnikov. Pogreb se bo vršil v soboto popoldne ob 1. uri iz Želetovega pogrebnege zavoda, 458 E. 152 St., na Highland Park pokopališče.

IDA BRUST

V torek je preminila Ida Brust, stara 80 let. Tukaj zapušta brata. Pogreb se bo vršil v petek zjutraj ob 8:45 uri iz Želetovega pogrebnege zavoda, 458 E. 152 St., v cerkev sv. Jeronima ob 9:30 uri in nato bo truplo poslano za pokop v Cincinnati, O., kjer je pokojnica preje živela.

ANTON SLAVIČ

Včeraj je preminil Anton Slavič, star okrog 60 let, stanujoč na 1278 E. 55 St. Ker ni znano kje se nahajajo njegovi sorodniki, se jih prosi, da se javijo pri Rudolph Božeglav, 6010 St. Clair Ave.

Domače vesti

V bolnišnici

V Charity bolnišnici se je podal poznani odvetnik Leopold Kushlan iz 1916 Tiverton Rd. Podvreči se je moral operaciji ter se bo ves ta mesec nahajal v bolnišnici. Prijatelji ga lahko obiščejo, mi mu pa želimo skorajšnje popolno okrevanje!

Izredna delničarska seja

V petek zvečer ob 7.30 uri se vrši važna izredna delničarska seja korporacije Slovenski društveni dom na Reher Ave. Namen seje je napraviti načrte za gradnjo nove povečane dvorane. Prosi se vse delničarje in delničarke, ter društvene zastopnike, da se gotovo udeležijo.

Davčna povračila bodo znašala 60 milijonov

Državlani v Clevelandu in okolici bodo na račun davčnih povračil dobili skupno okrog \$60,000,000 do 1. maja. Država plača prekomerno plačane davke zelo vestno. Samo Clevelandčani dobijo tedensko od \$4,000,000 do \$5,000,000. Vsak dan je razposlanih po 20,000 čekov.

KRATKE VESTI

PREDSEDNIK JE PLAČAL SVOJE DAVKE

KEY WEST, Fla., 9. marca. — Predsednik Truman je danes plačal svoj letni račun stricu Samu. Kot vsi ostali državljani je uredil vprašanje svojih dohodkov.

Samo od predsednikove plače, ki znaša \$75,000 v preteklem letu, bo stric Sam pobral \$37,000.

POTRES SO ČUTILI V SAN FRANCISCO

SAN FRANCISCO, 9. marca. — Danes so v San Franciscu čutili močnejši potres, ki pa ni povzročil nobene materialne škode.

GRŠKI MONARHISTI USTRELILI PET OSEB

ATENE, 7. marca. — Grški monarhisti so danes ustrelili pet oseb, ki so podpirale grško demokratsko armado (gerilce). Med ustreljenimi so tri žene.

AUSTIN BO VODIL AMERIŠKO DELEGACIJO

WASHINGTON, 9. marca. — Državni oddelek je izbral Warren Austina za šefa ameriške delegacije pri Generalni skupščini Z. N., ki se bo sestala v New Yorku 5. aprila.

ITALJANSKI KRALJ IMEL MILIJONE V ANGLIJI

LONDON, 9. marca — Bivši italijanski kralj Viktor Emanuel III., ki je leta 1947 umrl v Kairu, je samo v Angliji zapustil posestva, ki veljajo za \$6,129,148. Potankosti o premoženju Viktorja pa sodnija ni hotela razkrinkati.

POPLAVE OGROŽAJO ŠTIRI DRŽAVE

OMAHA, 9. marca — V štirih zveznih državah je moralo zbežati pred poplavi na stotine prebivalcev. Nove poplave ogrožajo Montano in mnoga področja Nebraska. Na tisoče akrov zemlje je tudi poplavljenih v Iowi in Louisiani.

ČESKA ARMADA DOBILA NOVE UKAZE

PRAGA, 9. marca — Češkoslovaški armadni časopis "Obrana Lidu" je danes sporočil, da bodo morali vojaki oddati pozdrav, ko bo igrana Internationala. Isti ukaz velja tudi za "Pesem dela."

ODBOR ODOBRIL NOVO MINIMALNO MEZDO

WASHINGTON, 9. marca — Kongresni odbor za delavska vprašanja je danes odobril predlogo, da se sedanje minimalne mezde od 40 centov na uro zvišajo na 75 centov.

Iščejo sorodnike

Iz urada International Institute na 1620 Prospect Ave. smo prejeli prošnjo, da bi objavili imena ljudi, ki iščejo svojce v Ameriki, v nadi, da bi se jim zglasili. Za nadaljne podatke se dotični lahko obrnejo na zgorajni naslov ali pa pokličejo CH 7640 in vprašajo za Marion Repar, ki je tajnica narodnostnega oddelka. Johann Muller išče Josepha Herche; Rudi Lap išče Mirka Goltse; Milka Keber išče Antoinetto Hribar in Ivan Škafar išče Anno Rous.

Pozdravi

Iz Lake Wales, Fla., kjer se nahajata na oddihu poznana Mr. in Mrs. M. Beros, ki vodita Beros Studio na 6116 St. Clair Ave., pozdravljata vse prijatelje in znance.

V "Enakopravnosti" dobite vedno sveže dnevne novice o dogodkih po svetu in doma!

POKOPALIŠKI DELAVCI PRESTOPILI IZ CIO V AFL

NEW YORK, 9. marca — Stavkujoči katoliški pokopališki delavci so danes prekinili vse zveze s CIO unijo, za katero je kardinal Spellman rekel, da se nahaja "pod vplivom komunistov," in se priključili AFL.

Delavci upajo, da bodo s tem omehčali kardinala, ki skuša s stavkolomskimi metodami zločiti stavko. Toda kot izgleda, bo kardinal vztrajal v borbi.

MOLOTOV STAR 59 LET

PRAGA, 9. marca. — Češkoslovaški časopisi so danes čestitali bivšemu sovjetskemu zunanjemu ministru Vjačeslavu Molotovu k 59-letnici rojstva.

ITALIJA DOBILA 17 MILIJONOV POSOJILA

WASHINGTON, 9. marca. — Eksportno-importna banka je danes naznanila, da je bil podpisan novi sporazum, po katerem bo Italija dobila \$17,000,000 posojila. S to vsoto se je skupno posojilo Italiji zvišalo na \$67,000,000.

14,500 ODSLOVLJENIH PRI CHRYSLERJU

DETROIT, 9. marca — Chrysler Corp. je danes odslovila nadaljnih 14,500 delavcev. S tem se je število brezposelnih delavcev pri omenjeni korporaciji zvišalo na skupno 23,200.

V MOSKVI KAŽEJO FILM, KI NAPADA WALL STREET

MOSKVA, 9. marca — Moskovčani v velikem številu obiskujejo gledališče, v katerem kažejo novi sovjetski film "Sestane na Elbi".

Film je obsodba wallstreet-skih imperialistov, ki skušajo oživetiti nacizem. Naslov filma je v zvezi z zgodovinskim sestankom ameriških in sovjetskih vojakov na nemški reki Elbi leta 1945.

V filmu je prikazano prijateljstvo med ameriški in sovjetskimi vojniki. Toda v prijateljstvo se vmeša "karakter", ki je v službi imperialistov Wall Streeta in ki skuša oživetiti med Nemci nacizem, vohuniti in se ukvarjati s proti-sovjetsko propagando. Film ima namen, da prikaže prijateljstvo kot popolnoma mogoče, če bi s strani Američanov bilo več dobre volje.

Kitajske prosvetne ustanove napadle Zedinjene države

NEW YORK, 9. marca — Devet kitajskih prosvetnih organizacij je danes vložilo protest proti nameravanemu pošiljanju 8,600 umetniških del, ki so last muzeja v Peipingu, v knjižnico ameriškega kongresa.

Kitajske umetnine baje hočejo "začasno čuvati" v Zedinjenih državah, čemur pa se kitajske organizacije zoperstavljajo. V svojem pismu predsedniku Trumanu in trinajstoričnim kongresnikom pravijo kitajske kulturne organizacije:

"Narodno umetniški zaklad Kitajske je bil že večkrat oropan. Vojaški lordi so ponavadi umetnine zamenjavali za materialno pomoč, ki so jo prejemale od tujih sil.

"Mi ne vemo, če so Zedinjene države organizirale sedanjo premetitev umetnin. Studi nam se, da bi mislili tako."

Kitajske organizacije zahtevajo, da njihove umetnine ostanejo v deželi.

DRZNI NAPAD NA BRZI VLAK

MARTINSBURGH, W. Va., 9. marca. — Dva drzna bandita sta danes oropala kakšnih 100 potnikov na brzovlaku Baltimore-Detroit.

Bandita sta prisilila strojevodjo, da je ustavil vlak izven malega mesta Martinsburgha, kjer sta se jima pridružila še dva soudeležnika. Nekega kondukterja sta ranila v nogo, ko sta parkrat ustrelila, da bi potnike v "klub" vagonu prisilila, da odprejo zaklenjena vrata.

Ustrašeni potniki so izjavili, da sta roparja dvakrat šla skozi vse vagonne in od potnikov pobrala denar. Koliko znaša plen, za enkrat še ni mogoče ugotoviti.

Po drznem roparskem napadu so vsi štirje banditi zbežali. Policija Martinsburgha je takoj preiskala okolico, toda o roparjih ni bilo več ne duha ne sluha. Najden je bil le neki zapuščen avto, katerega so verjetno pri begu ukradli.

Levičarji zmagali pri Fisher Body-ju

Pri lokalu 45 United Auto Workers (CIO) je zopet bila izvoljena stara napredna uprava, katere predsednik je Charles Beckman.

Beckman je dobil 1,897 glasov, njegov nasprotnik desničarski kandidat Charles Fryar pa je dobil le 822 glasov.

Izvoljeni so bili vsi napredni kandidati, kljub zgočji kampanji, ki so jo sprožili desničarji. Vsi glasovi sicer še niso sešteti, toda zmaga progresivcev je povsem sigurna.

Za podpredsednika je bil izvoljen Charles H. Kennedy, zastopnik John De Vito, finančnega tajnika pa Bery Foster. Unijskih volitev se je udeležilo čez 3,600 delavcev, uposlenih pri Fisher Body-ju. Desničarji so pod konec volitev izzvali fizične spopade, tako da je morala posredovati policija, toda to jim ni pomagalo. Njihovi edini izgledi so sloneli na upih, da bo udeležba na volitvah pičila, kar pa se ni zgodilo.

Local 45 je izvolil isto upravo, ki je izvajala značilnejše zmage za delavce in je med ostalim podpirala pri predsedniških volitvah Progresivno stranko Henry A. Wallacea.

Predsednik lokalna Beckman je takoj po zmagi izjavil:

"Člani so zavrgli lažnjiva vprašanja in jasno pokazali, da želijo borbeno unijo. Vodili bomo tudi nadalje neustrašeno borbo proti znižanju mezd."

Učitelji zahtevajo povišico

Učitelji clevelandskih javnih šol so danes zaprosili od šolskega odbora, da se jim zviša plače.

Unija učiteljev, ki pripada AFL, je predlagala, da se učiteljem odobri \$300 letne povišice, kar bi za vse clevelandске učitelje znašalo blizu \$2,000,000.

Redna seja

Članice društva "Svoboda," št. 748 SNPJ so vabljene na redno sejo v petek zvečer ob osmih v navadnih prostorih. Med drugimi zadevami bo na dnevnem redu tudi razmatranje glede velikonočne veselice, ki jo društvo priredi.

Zapadne sile nasprotujejo zahtevam Jugoslavije, da Avstrija plača reparacije

Rusija zahteva od Turčije pojasnilo o Atlantski zvezi

LONDON, 9. marca — Iz Carigrada so sporočili, da je sovjetska vlada poslala Turčiji uradno noto, s katero zahteva, da ji turška vlada pojasni svoje stališče v zvezi s Severno-atlantskim paktom ali pa kakšnim drugim paktom, ki se ga namerava ustanoviti.

(V Moskvi še niso uradno potrdili, da so poslali takšno noto Turčiji).

Nekateri krogi smatrajo, da je sovjetska nota znak, da nameravajo sovjeti obnoviti svoje zahteve glede strateških Dardanelov. V preteklosti je Sovjetska zveza zahtevala poleg baz na Dardanelah tudi dve provinci, Kars in Ardahan.

Neuradni krogi v Ankari pravijo, da je tozadevno noto izročil turškemu zunanjemu ministrstvu sovjetski ambasador. Baje je ministrstvo odgovorilo, da Turčijo zanima le "področni pakt, ki bi bil obrambene narave" in da bo sovjetska vlada dobila več informacij po vrnitvi zunanjega ministra Sadaka, ki se sedaj nahaja v Parizu.

Židje imajo zmerno vlado

TEL AVIV, 9. marca — Danes je bila izvoljena prva židovska vlada, ki je obljubila prijateljstvo Zedinjenim državam in Sovjetski zvezi.

Predsednik vlade David Ben Gurion je predložil imena 12 članov za odobritev v parlamentu. Sam Gurion je izjavil, da bo imel tudi pozicijo obrambnega ministra. Glede vlade pa je dejal, da bo lojalna osnovnim principom Združenih narodov, da bo vložila vse napore, da bi dosegla sporazum za ekonomsko, socialno, kulturno in politično sodelovanje med Izraelom in arabskimi državami, da bo odprla vrata Palestini vsem židom, ki se želijo vseliti in da bo podprala nekatere javne objekte in ohranila socialno varnost in zdravstveni program.

Gurion je zagotovil, da Izrael želi mir, toda obenem je opozoril, da bodo židje odbili napadalca, če jih bo napadel.

V njegovi vladi je sedem članov Mapai stranke, trije pripadajo verskemu bloku, eden je progresivec in eden je član Sephadin stranke.

Častite sestre hočejo davčne izjeme

Državni odbor za davčne pri-zive je danes zavrgel prošnjo za davčne izjeme, ki so jo vložile čestite sestre pri Heart of Mary, 1421 East Blvd. Mnenje odbora je, da je trinadstropno poslopje, v katerem živi le šest častitih sester v prvi vrsti stanovanjska stavba, ne pa dobrodelna ustanova. Sestre pravijo, da delijo obleko in hrano siromakom, odbor pa pravi, da te darove le prinašajo v poslopje za poznejšo delitev, kar pa ne pomeni, da je poslopje uporabljeno za dobrodelne namene.

LONDON, 9. marca — Zastopniki zunanjih ministrov zapadnih sil so snoči ponovno zavrgli jugoslovanske zahteve, da Avstrija plača vojno odškodnino.

Zastopniki so celi dan razmotrivali o jugoslovanskih zahtevah, toda brez rezultatov. Kot se je pričakovalo, je sovjetski zastopnik Georgij Zarubin podprl jugoslovanske zahteve za reparacijami prav tako močno, kakor je podprl tudi zahteve za avtonomijo Slovencev živčih pod Avstrijo.

Zarubin je predlagal, da se ustanovi nekakšen pododbor, ki bi proučil vprašanje jugoslovanskih zahtev tikajočih se vojne odškodnine. Obenem pa se je oprl na jugoslovanski memorandum, ki ga je predvčerajšnjim predložil zastopnik jugoslovanskega zunanjega ministra dr. Aleš Bebler. S tem memorandumom je Bebler zahteval, da Avstrija vrne umetniško in kulturno imovino, ki so jo njene čete pokradle v Jugoslaviji.

Jugoslovanske zahteve so zopet zavrnjene

Zapadni zastopniki so ponovno zavrgli vse predloge sovjetskega zastopnika v prid Jugoslaviji. Pri tem so se oprli na Potsdamski sporazum, po katerem je Sovjetska zveza pristala, da Avstrija ne bo plačala nobene vojne odškodnine. Pristavili so, da avstrijska ekonomija ne bi mogla trpeti breme reparacij.

Zapadni zastopniki so pristali le na en "kompromis." Namreč, da se ustanovi nekakšen pododbor, ki bi proučil vprašanje jugoslovanskih zahtev, da ji Avstrija vrne pokradeno imovino. Toda odbor bi se ne smel sploh ukvarjati z vprašanjem vojne odškodnine, ki jo zahteva Jugoslavija.

Predlog je sovjetski zastopnik Zarubin zavrgel. Seja je bila zaključena brez kakršnega koli sporazuma, toda o istem vprašanju se bo zopet razmotrivalo na prihodnji seji.

MINDSZENTY-JEV ARHIVAR OBDOJEN V ZAPOR

BUDIMPESTA, 9. marca. — Arhivar kardinala Mindszentyja dr. Janoš Fabian je bil danes obsojen na leto dni zapora, ker je skrival dokumente, ki dokazujejo krivdo obsojenega primata.

Dr. Fabian je dokumente skrival v kleti Mindszentyjeve palače, toda madžarska policija jih je kljub temu pronašla.

"ZENITEV"

(Sramežljiva nevesta Agata, 37 let stara): Kmalu me popeljejo v cerkev pred oltar. Potem bo gostinja in nato me puste samo z možem. Uh, kar trepečem od strahu kaj bo. Zbogom moj deviški stan. 37 let sem živela kot devica, ali sedaj pa ne bom mogla več uživati sladkosti deviškega stanu. A kje je ženin, Urša?

(Urša): Ušel je. Skozi okno je skočil!

Iz igre "Zenitev", ki jo vprizori dramski zbor "Naša zvezda" v nedeljo popoldne ob 3:30 uri za Prog. Slovenke, krožek št. 1 v Slov. del. domu na Waterloo Rd.

Nemci so predlagali Sovjetom likvidacijo angleškega imperija

V novembru leta 1940 je sovjetski zunanji minister Molotov bil na obisku v Berlinu, kjer je na vedno podaljšanih konferencah nemški zunanji minister Von Ribbentrop skušal dobiti od Molotova izjavo, če je njegova dežela pripravljena na "veliko likvidacijo Angleškega imperija." Bivši ministrski predsednik Anglije Winston Churchill je ta sestanek opisal v drugem delu svoje knjige "Druga svetovna vojna" na sledeči način:

"Po večerji v sovjetski ambasadi je prišlo do angleškega zračnega napada na Berlin. Slišali smo že vnaprej o konferenci in čeprav nismo bili povabljeni na sodelovanje pri diskusijah, nismo želeli, da bi bili popolnoma izključeni. Na alarm so vsi odšli v zavetje, kjer sta dva zunanja ministra nadaljevala pogovore do polnoči v bolj varnem okolišu. Uradno nemško poročilo pravi:

"Radi zračnega napada sta dva ministra odšla v zavetje pred zračnimi napadi zunanjega ministrstva Reicha ob 9.40 zvečer z namenom, da bi imela končne pogovore.

"Ko sem v avgustu leta 1942 prvič obiskal Moskvo, sem iz Stalinovih ust slišal poročilo o teh pogovorih, ki se v bistvu ne razlikuje od nemškega, toda je menda bolj močno.

"Pred le nekaj časa se je zelo zamerilo Molotovu, da je preveč naklonjen Nemcem," je rekel Stalin. "Sedaj pa vsak pravi, da je preveč naklonjen Angležem. Toda midva nisva zaupala Nemcem. Za nas je vedno bilo — življenje ali pa smrt."

"Prekinil sem ga rekoč, da smo skozi to šli tudi mi in tako razumemo, kako so se počutili.

"Ko je Molotov novembra leta 1940 odšel v Berlin, da vidi Ribbentropa, ste vi za to zvedeli in poslali bombnike," je nadaljeval maršal Stalin. "Prikladal sem.

"Ko je prišlo do alarma, je Ribbentrop vodil po stopnicah globoko v zavetje, ki je bilo razkošno opremljeno. Ko je prišel notri, se je zračni napad začel. Zapri je vrata in rekel Molotovu: 'Sedaj sva sama skupaj. Zakaj ne bi delili?' Molotov je odgovoril: 'Kaj bo rekla Anglija?' 'Z Anglijo je konec,' je rekel Ribbentrop. 'Od nje kot sile ni nobene koristi več.'

"Če je tako," je dejal Molotov, 'čemu sva tu v zavetju in čigave so bombe, ki padajo?'

FRANCOSKI GENERAL GIRAUD ZASTRUPLEN

DIJON, 9. marca. — Gen. Giraud, ki je leta 1943 po invaziji zaveznikov v Severno Afriko poveljeval francoskim obo-roženim silam, se radi zastrupljenja s hrano nahaja v tujakšnji vojaški bolnišnici.

Vojaško naznanilo pravi, da je njegovo stanje kritično.

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE
CLEVELAND 3, OHIO
HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)
By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town:
(Po raznašalec in po pošti v Clevelandu in izven mesta):
For One Year—(Za eno leto) \$8.50
For Six Months—(Za šest mesecev) 5.00
For Three Months—(Za tri mesece) 3.00

For Canada, Europe and Other Foreign Countries:
(Za Kanado, Evropo in druge inozemske države):
For One Year—(Za eno leto) \$10.00
For Six Months—(Za šest mesecev) 6.00
For Three Months—(Za tri mesece) 3.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

ŠE O ŠARLATANIH IN KAMELEONIH

Sotrudnik A. D. g. Ivan Jontez je zadnji teden odgovoril na serijo naših uvodnikov "Nekaj o šarlatanih in kameleonih." Prav za prav je odgovoril na eden edini odlomek, ki je v zvezi z uvodnikom, priobčenim v E. 13 okt. 1. 1936. Kar se ostalih citatov iz Jontezovih lastnih uvodnikov tiče, prihaja do izraza le njegova strašna užaljenost, ker smo dokazali, da s svojim današnjim delom pri A. D. res pljuje na svoje preteklo delo v E. Pravi, da je to "najgrši očitke" in "podlo obrekovanje," če je tak očitke "neresničen." Toda nikjer se ni potrudil, da bi dokazal neresničnost očitkov.

Naj predvsem razčistimo zadevo glede citatov iz članka, ki se ga danes Jontez tako junaško oteplje, čes da ga ni pisal on, pač pa socialist Otto Bauer. Jontez pravi, da je citat iz tega članka le "dvojna sleparija." Prvič, je iztrgan iz teksta in predstavljen kot slavošpev Stalinu, dočim je članek, iz katerega je bil iztrgan, v resnici "KRITIKA KRVAVIH STALINOVH ČISTK," in drugič, da tega članka ni pisal on.

Odgovorili mu bomo na oba argumenta. Prvič, članek je postal kritika "KRVAVIH" Stalinovih čistk šele sedaj, ko je Jontez postal sotrudnik A. D., za katero je trdil, da je načelno "še zmerom fašistična." Pred dvanaestimi leti je to bil le komentar k "Usmrtitvam v Moskvi." Drugič, boljševikožrcu Jontezu bi moralo biti znano, da je za uvodnike odgovoren urednik, neglede na to, če jih je pisal socialist Ivan ali pa socialist Otto. Ali ni tako?

V naših člankih nismo nikjer trdili, da je bila E. pod Jontezovim uredništvom "komunistična v svojih nazorih in simpatijah." Kar se tiče Jontezovega zagotovila, da je bil vsa ta leta udejstvovanja v slovenski javnosti in žurnalistiki "proti komunizmu," lahko rečemo samo to, da se je ves čas svojega enoletnega udejstvovanja pri E. presneto slabo potrudil, da bi svoje "proti-komunistične" sentimente razkril po vseh pravih "boljševikožrstva" in z isto vnemo kot jih danes v A. D. To seveda ne pomeni, da je gojil posebne simpatije za komunizem ali pa Sovjetsko zvezo. Ne, tega nikoli nismo trdili.

Toda naj z nadaljnjimi citati pojasnimo, kakšen je bil ta odnos Jontezarju do komunizma in Sovjetske zveze.

V komentarju glede sovjetske ustave je Jontez zapisal, da je tam polna verska svoboda. Tu so njegove besede, nanašajoče se na člen ustave, ki sovjetskim državljanom zagotavlja versko svobodo:

"Sovjeti so s to točko izbili klerikalni protisovjetski propagandi močan zob iz čeljusti. Zdaj ne bo mogla več kričati, da Sovjetska Rusija preganja vernike in jim krati njihove verske svobodščine." (Uvodnik 8. dec. 1. 1936)

Ali je tudi to, g. Jontez, kritika "KRVAVIH" verskih čistk pod Stalinom? Ali ste pripravljeni tudi danes v celoti podpisati ta članek?

Kar se tiče "moskovskih procesov" naj navedemo še to. Jontez je 2. feb. 1. 1937 pisal:

"Nisem poklican, da sodim moskovske sodnike; manjka mi skušenj, vpogleda v ruske razmere in zakulisno vrenje in trenje itd."

Dobro. To pomeni, da je Jontez pred dvanaestimi leti priznal, da so mu "ruske razmere" nekakšna "terra incognita." Ni poklican, da bi sodil, manjka mu skušenj. . . Toda, kje do vraga ste se našli sedanjih skušenj, g. Jontez? Prosimo, odgovorite, ker od odgovora je odvisna resničnost trditve, da pljujete v lastno skledo.

Kar se tiče Jontezovega "proti-komunističnega stališča" mu tudi radi verjamemo, da je bil proti komunizmu. Ampak zopet v teku njegovega slavnega uredništva pri E. nikjer ne moremo ugotoviti, da bi to proti-komunistično stališče bilo istovetno z današnjim "boljševikožrstvom" I. Jontezarja kot sotrudnika "načelno še zmerom fašistične" A. D., kakor se je sam izrazil.

"Na španskih tleh si stojita nasproti dve glavni sili našega časa: združeni fašizem in demokratično-liberalna-socialistična-komunistična koalicija," je pisal Jontez 31. dec. 1. 1936.

"Španska civilna vojna je našla oster odmev tudi med ameriški Slovenci," je pisal dan pozneje, "Kakor ostali svet smo se začeli ostro deliti na dvoje: ti so začeli simpatizirati z napadeno vlado, oni s fašističnimi uporniki in klerom, ki se jim je pridružil. Med prvimi so bili razredno

Viktor Kunc:

NEKAJ O KAVI

Je strupena ali ne?

Nekoč je bila kava zelo razvpita po tem, da je strupena. Dosti se je razpravljalo o njej. Kot se je kava najprej pojavila in začela uporabljati v Arabiji, tako se je tudi pokret proti njej pojavil v teh deželah. Namestnik egiptskega sultana v Mekki je dal leta 1512 prepesti človeka, ki se je "opil" s kavo. Veliki vezir za časa vlade mladoletnega Mohameda IV. je dal zapreti vse kavarne, ki jih je bilo v tistem času (17. stoletju) že dosti, ker se je ob kavi zbiralo in sestajalo v njih mnogo ljudi, pa se je zbal morebitnih zarot in uporov.

V Švedski — da bi se končno prepričali, ali je kava strupena ali ni — je kralj Gustav odredil, da naj bosta dva dvojčka, obsojena na smrt zaradi uboja, usmrčena tako, da bosta prejela vsak dan: eden — veliko porcije kave, drugi — enako porcijo čaja. Posebna zdravniška komisija ju je morala vsak dan pregledati in kralju o njihovi stanju poročati. Umirali so člani komisije, obsojenca pa sta živela dobro razpoložena v edini bojazni, da bi ju ne amnestirali, ker potem bi ne prejemale več svoje "kazni" — kavo ali čaj — na katero sta se tako privadila, da bi brez nje, tako sta mislila, sploh ne mogla več živeti. In končno je umrl eden od obeh, tisti, ki je pil čaj, v 83. letu življenja, tisti pa, ki je bil obsojen, da pije kavo, jo je pil dalje še pet let.

To preizkušanje je torej izpadlo ljubiteljem kave v prid. No, to je bilo že takrat, ko se je uživanje kave razširilo že skoraj po vsem svetu. Morda je pripomoglo k temu baš stalno zabranjevanje.

In Urina kava?

Dosti pogosta pripovedovanja o zastrupljenih z Urino kavo niso neosnovana. Ta zastrupljanja se gotovo tudi dogajajo, ker je Urina kava prav za prav ekstrakt (izvleček sok) običajne kave, v katerem so velike množine kofeina mnogo večje kot v pravi kavi. Da pa je prava kava baš zaradi kofeina strupena za organizem, je že davno znano. Znano je, da kava, zaužita v večjih množinah, povzroča naval krvi v glavo, občutek vročine, čvrstejši udarjanje srca in nespečnost. Mnogi ljudje je sploh ne prenesejo. Znano pa je tudi to, da se na osnovi izkustev milijonov ljudi more svobodno trditi, da redno zmerom uživanje kave ni niti najmanj strupeno; mogli bi celo reči, da uživanje prave kave učinkuje celo ugodno na organizem, morda večkrat celo zdravilno — no, o tem bomo še kasneje govorili. Veliki prijatelj in ljubitelj kave, francoski filozof-Voltaire (izg. Volter) je često govoril: "Kava je smrtonosen strup, samo da učinkuje polagoma." Da nanj ta smrtonosen

zavedeni delavci: socialisti in komunisti in njihovi simpatizirajo, svobodomislec, liberalci in sploh vsi, ki se prišteva-jo k naprednim strujam, in tudi veliko število naprednih katoličanov."

Jasno je, da je tudi druga svetovna vojna "naša oster odmev" med ameriški Slovenci in da so se začeli "ostro deliti na dvoje." Toda kar je važno, je to: Jontez je priznal komuniste kot člane "razredno zavednih delavcev," ker drugače jih menda ne bi sploh omenil ne v "španski koaliciji," in ne v "odmevu med ameriški Slovenci."

Jontezovo današnje sotrudništvo pri A. D., ki celo priobča njegov roman, je najboljši dokaz, da ta bivši borec proti fašizmu in "klerikalni reakciji" nikakor ne spada v napredni tabor, pač pa v domobransko-klerikalno koalicijo; celo več, piše za časopis, za katerega je opetovano in opetovano trdil, da je načelno še zmerom fašističen, da simpatizira s Francovimi fašisti, da je naklonjen fašizmu, itd. Ni mogoče, da bi Jontez na vse to pozabil, če ima le trohice poštenja. Ko mu pa na osnovi te njegove kolaboracije z A. D. pojasnujemo, da pljuje na svoje preteklo delo, pa je še užaljen. Glejte no, glejte. . .

(Dalje prihodnjič)

strup sploh ni deloval, potrjuje njegovih 85 let življenja, ki jih je doživel ob pitju kave.

Sestav kave

Dejstvenočar tvar kave je kofein. Urina kava, vsaj po navslovu ekstrakt prave kave, je v glavnem kofein, premešan z dekstrozo, maltozo (oboje vrste sladkorja) in z dekstrinom (s tisto lepljivo sladkosto tvarjo, ki je na znamkah, ali ki nastaja od škroba na skorji kruha pri pečenju). Vsi preparati niso enaki, zato obstoje boljše in slabše vrste, ki jih ljubitelji kave poznajo že po škatlah. Pri vseh je seveda odstotek kofeina velik, nič koliko večji kot pri pravi kavi in zato ni čudno, da se dogajajo celo primeri zastrupljenja. Pri uporabi tega ekstrakta se ne sme vzeti Urine kave enake količine, kot se jemlje prave kave.

V pravi kavi so razen kofeina še druge sestavine. Prava kava vsebuje, kot semena vsake druge rastline, vse one stvari, ki so potrebne za prvo hrano njeni mladi klici, kadar se razvija iz semena. Torej je v njej masti 12%, beljakovine 10%, sladkorja 15%, nekaj celuloze in mineralnih stvari. Vse polnovredne hranljive stvari, ki bi tudi nam prav prišle, se pri praženju kave izpremene in izgube. Po praženju ostane v kavi razen kofeina (prav tako tudi del kofeina pri praženju izpari) samo še nekaj kavnih črsolevo (taninske) kisline, ki daje kuhani kavi tisti trpek okus in zaradi katere jo uživajo tudi kot zdravilo proti prolivom, in nekaj lahko hlapljivega aromatskega olja, kafeola, ki nastaja baš pri praženju in ki daje pravi kavi tisti ugoden vonj in okus, ki ga si cer kava nima. Pri kuhanju preidejo vse te stvari v vodno raztopino, tako da jih v sami gošči skoraj da ni več in zato gošča za zdravje ni škodljiva, ampak prej koristna — v uteho onim, ki jo radi jedo.

O kofeinu

Kofein je torej najvažnejši sestavni del kave. Iz kave ga je prvi dobil leta 1820 kemik Runge. Sedem let kasneje so našli kofein tudi v listih čaja. V samem vonju kave ga je manj kot v listih kave, zato se kavino listje uporablja kot najboljša zamena za kitajski čaj. Kofein iz čaja so v začetku imenovali tein, ker ni bilo takoj znano, da je to ena in ista stvar. V kavi ga je 0,9—1,5%, a v čajem listju 9,0—3,5%. Čisti kofein so bele, sijajne kristalne iglice, ki so v vodi slabo topljive. Brez vonja je, malo ostrega okusa, toda prav posebno deluje na živalski in človeški organizem. Nezmatne množine kofeina, ki so jih dajali laboratorijskim mišim, so pokazale, da škodi kofein njihovi plodnosti in njihovi mladi rasti. Pri mačkah in zajcih je 0,5 grama kofeina povzro-

čilo smrt v roku dveh ur. Enaka množina je pri človeku izzvala hitrejšo udarjanje srca, drhtenje, vzbudila je krepkejšo delo fantazije, toda po kratkem času stanje kot v pijanosti in končno trdno spanje.

Po svojem kemijskem sestavu spada kofein v večjo skupino, sestavljeno iz grajenih organskih spojev, ki se imenujejo alkaloidi. Tudi alkaloidi so poznani strupi: nikotin, kinin, kokain, morfin, strihnin in drugi, ki so v bilkah. Molekule so grajene od atomov tistih elementov, iz katerih so grajene tudi molekule mnogih drugih organskih stvari: ogljika, vodika, kisika in dušika. Kofein je po svoji strukturi, po svoji razporeditvi atomov in molekul podoben organski spojini, ki se nahaja v naši seči in izmečkih ptic in golazni — senčni kislini.

Delovanje kofeina

Brez sumnje, kot smo že rekli, ima kofein izredno močan fiziološki vpliv na živalski in človeški organizem. Njegovo delovanje je odvisno od živčnega sistema posameznika. Čim slabši je živčni sistem, toliko manjša množina kofeina že deluje nanj.

V majhni množini deluje kofein ugodno in brez posledic, v večjih množinah pa povzroča nespečnost in bolečine srca; večje množine kofeina deluje podobno kot poznani nevarni strup strihin.

Kofein, raztopljen v mleku, izgublja svoj vpliv, ker se z enim delom veže na sestavine mleka; bela kava je brez nevarnosti, toda tudi brez zaželenega dražljivega vpliva, ki ga ima črna kava in ki je kavo tudi razširil po vsem svetu.

Prve vesti o kavi

Prve vesti o kavi so po Evropi razširili francoski trgovci, ki so se vračali s svojih trgovskih potovanj po Turčiji in Egiptu. Te vesti je tedaj podkrepil še tudi nek zdravnik Bruhard Raulwolf v svojem potopisu iz leta 1582. Pravi, da je v Halebu našel Turke, ki pišejo neko črno, vrelo pijačo, ki jo oni imenujejo "kaova" ali "kofa".

Najstarejša pisana vest o ka-

Pri gluhonemi mladini v Ljubljani

"Naš edini zavod za gluhone mladi v Sloveniji, ki je bil zgrajen leta 1900, za okrog 50 do 60 otrok," mi je dejal v razgovoru ravnatelj gluhonemnice, "ima danes v istih prostorih 155 gluhonemih otrok. Medtem ko se je prej poučevalo v največ petih prostorih, je danes pouk v 12 sobah, seveda s tem na škodo prostorov v druge namene, kakor tudi higienskih razmer in vzgoje otrok. Ker bo današnje poslopje s vrtem prišlo v okvir novega zaključnega ozemlja bolnice, nam bodo ljudske oblasti v kratkem zgradile nov modern dom za okrog 350 gojencev z vsemi potrebnimi gospodarskimi delavnicami. Načrti za to zgradbo so že izdelani, s samimi deli bomo pa začeli po možnosti že letos, vsekakor pa prihodnje leto.

"Na našem zavodu deluje sedaj osem razredov osnovne šole s skupno 12 oddelki, dalje šola za gluhone učence v gospodarstvu s tremi razredi in logopedični oddelki za odpravljanje govornih motenj. V preteklem letu je ljudska oblast priključila zavodu tudi lastno tiskarno, knjigovodstvo in litografsko delavnico, ki so razen svojega produkcijskega pomena važne predvsem kot učilnice v teh gospodarskih panogah tistih gluhonemih, ki so bili po dokončani šoli odpušteni iz zavoda. V kratkem bo začela z istim namenom delovati tudi keramična delavnica."

Solski zvonec je odzvonil konec ure in v zbornico so prišli učitelji in učiteljice. Še v odmoru so se razgovarjali o težavah in uspehih svojih gojencev. Na zavodu dela 26 strokovnih učite-

vi je, se zdi, neki arabski rokopis iz 15. stoletja, ki govori o muftiji (muftija—muslimanski verski dostojanstvenik) Gemal Eddin-u, ki je prvi prinesel kavo iz afriških dežel Ajama v Arabijo, kjer se je ta zelo hitro razširila. K temu, da se je kava v muslimanskih krajih tako naglo širila, je nedvomno mnogo pripomogla tudi muslimanska vera, ki prepoveduje uživanje alkoholnih pijač, ki jih je takrat nadomestila kava.

Muslimani so širili kavo iz Meke, kot neko sveto pijačo, v ostale dežele, v katere so se naselili. V Egiptu so kuhali kavo v samih džamijah v velikih loncih in jo delili vernikom. V samem Kairu je bilo že leta 1630 — 1000 kavnar. V njih so se spočetka zbirali najodličnejši ljudje, državni in cerkveni dostojanstveniki in veliki učitelji s svojimi učenci, pozneje pa trgovci in poslovni ljudje in končno brezposelni in postopači.

Prvi kavnari v Evropi

Prvi kavnari v Evropi sta bili oni dve na evropskem delu Carigrada. V zapadni Evropi je bila odprta prva kavnarna leta 1671 v Parizu. Kavo pa so Evropejci gotovo že poznali prej. Prvi so jo začeli uporabljati beneški trgovci, in to kot zdravilo in ne za vsakdanje uživanje. V Parizu je uporabo kave najbolj razširil turški poslanik na francoskem dvoru, aga Sutejman.

To je bilo v 17. stoletju, za Ljudevita XIV. Kmalu po odhodu Sulejmana iz Pariza je bila tudi tu odprta prva kavnarna.

V Anglijo je leta 1652 prinesel nekaj vreč kave eden izmed trgovcev, ki je obenem odprl tudi prvo kavnarno v Londonu.

V Rusiji so uporabljali leta 1665 kavo kot zdravilo. Kot sredstvo za uživanje se ni kava v Rusiji nikoli razširila, ker so se Rusi že pred tem navadili na čaj, ki ga imajo še danes raje kot kavo.

V Ameriko so prinesli kavo leta 1718 Holanci. Kava se je tukaj tako hitro in dobro razširila, da je kmalu prejela Evropa največji del kave iz Amerike.

(Dalje na 3. strani)

posameznih besed. Zloge "ti" in "to" povezujejo v ime maršala Tita. Z rdečimi in srebrnimi točkami, ki veljajo za deset rdečih, na tekmovalnem grafikonu kažejo uspehe v razredu. Mali Tone Nahtigal je najboljši v prvem razredu. Njegov zvezek je čist in lepo popisan, risbe so pa prav mojstrske.

Gluhonema mladina je zelo aktivna tudi v pionirski in mladinski organizaciji. Razen kulturnega dela, branja v zavodni knjižnici, predavanj v zavodni knjižnici, predavanj in igranja šaha, so gluhonemi gojenci zavoda lani z največjim poletom sodelovali v raznih prostovoljnih delovnih akcijah.

"Tudi mi hočemo prispevati k zgraditvi dežele, kolikor moremo," je počasi izgovarjala besede mladinka iz višjega razreda, ki sem jo srečal na stopnicah.

Pri graditvi proge petega jugoslovanskega Komunističnega partije Jugoslavije so delali skoraj mesec dni. Pet gluhonemih mladincev je bilo razglašeno za udarnike, trije so bili pa pohvaljeni.

Fizično slabšeji otroci so bili poleti na morju v Portorožu, kjer je v domu za gluhone otroke sicer stalno 24 gojencev. V dom bodo v tem mesecu sprejeli še preko 40 novih gluhonemih otrok, tako da bo dom v Portorožu imel stalno okrog 66 gojencev, s čimer bodo razbremenili zavod v Ljubljani.

Vsako leto zapušača praga gluhonemnice tudi izučena gluhonema mladina, ki se je v zavodu izsolala, ter vstopa kot sposoben član družbe v normalno življenje. Številni nekdanji gojenci gluhonemnice delajo v "Litostruji" v drugih tovarnah, v rudnikih, pisarnah, zadrugah, tiskarnah. V litografiji so znani risarji nekdanji gluhonemi. Kipar Strekelj, nekdanji gojenec zavoda, je z odličnim uspehom dokončal akademijo upodablja-jočih umetnosti. Nekoč zapušača gluhonema mladina prispeva k skupnim naporom vsega delovnega ljudstva.

Po "Slovenskem poročevalcu"

Urednikova pošta

Pridite na "ZENITEV" k Progresivnim Slovenkam

Cleveland, O. — V nedeljo 13. marca bodo imele naše "Progresivne Slovenke" krožka št. 1 svoj dan v Slov. del. domu na Waterloo Rd. Povabile so namreč igrice in igralka dramskega zbora "Naša zvezda", da pridejo v goste ter podajo na njih odru lepo, zabavno igro "Zenitev".

Običajno je pri svatbi mnogo zabave, tudi v nedeljo bo smeha na koše, zato pa nikar ne zamudite prilike, da se boste enkrat zopet do dobrega nasmejali.

Ne bom ob tej priliki natanko opisovala kaj vse se bo godilo, toliko vam na uho povem, da se bo kar vse križem ženo, torej zakaj ne bi bili zraven in opazovali kako se bodo ravnali žene in neveste, kateri v eni ihti imajo skomine po lepem, udobnem zakonskem življenju, v drugi se jim pa toži po svobodnem življenju, ki ga uživajo ko so še "lejdk" in "frej". Kako se bodo odločili boste videli v nedeljo.

Poleg lepe igre vam bodo članice dobro postregle s pristno kraško polento z omako in govejimi zrezki, okusno pijačo in raznimi drugimi prigrizki. V zgornji dvorani bo igral Vadenor orkester, v spodnji bodo pa izvrstni igralci, ki znajo tako zaigrati, da se vse staro in mlado veselo vrti, in v nedeljo bodo še žlice in vilice zaplesale polko.

Torej, v nedeljo k "Progresivnim Slovenkam" na Waterloo Rd., kjer se bodo člani zbora "Naša zvezda" odlikovali v "Zenitvi".

Vabi za zbor

M. V.

Fran Vidmar:

Gorica v letih 1882-1883

(Spomini starega Goričana.)

V letih 1882 in 1883 je imela Gorica precej drugačno lice nego dandanes. Od današnjih železnic je obstajala samo južna železnica Trst-Gorica Videm. Kjer je danes severna postaja, so bile njive in travniki "Na Blancah" in tudi posamezni kmečki domovi. Edina izhodna cesta za celo Soško in Čepovansko dolino in za celo Trnovsko in Banjško planoto je šla skozi v Kornskega trga po ozki in nerodni ulici Riva Corno — sedanja Via Balila — in čez trg Gorišek, sedaj imenovan Katarinijev trg, naprej proti Solkanu. Po tej cesti so vozili vsi vozniki iz Plavi, iz Kanala, Tolmina itd. — Sedanje široke ulice Silvio Pellico takrat ni bilo, napravljena je bila šele za čas zidanja bohinjske železnice kakor dovozna cesta na severno postajo. Tamkaj, namreč v začetku ulice Silvio Pellico je stala stara stavba "Pri Rajhu" z velikim dvoriščem, hlevom, gostilno in s prenočišči za voznike in v druge potujoče ljudi.

Taka gostilna kakor na Kornu je bila tudi razven drugih malih gostilnic na Goriškem v Katarinijevi hiši, od katere stoji dandanes le še mali del. Razume se, da je bilo tu, posebno pa na Kornu vedno zelo živahno; saj je prihajalo in odhajalo dnevno na stotine vozov posebno do leta 1906, ko je stekla bohinjska železnica, pa tudi še kasneje, četudi ne v toliki meri.

Sedaj pa je z novo mejo vse to odpadlo. Korn in Gorišek sta mrtva. Vipavci so se ustavljali največ v gostilni "Pri Lizi", kjer se cepi Rabatišče v Kapucinško ulico in v ulico Vogel, sedaj imenovano Via Baiamonti; bila je to velika gostilna z obširnimi hlevi in s prenočišči. Vipavci glavne ceste Ajdovščina—Crniče—Sempas—Gorica pa so se ustavljali na Starem trgu "Pri zvezdi", kjer je bilo tudi zelo živahno. Tamkaj se je ustanovil prvi goriški Sokol. Napravili so veliko še danes obstoječo dvorano nad hlevi. Tam so bile veselice, plesji, besede. Pevodvaja je bil krojač Bajt. V tej dvorani je deloval tudi prvi tamburaški zbor pod vodstvom čitalniškega čuvaja Koršiča. Druga slovenska dvorana je bila na Travniku v hiši, kjer je sedaj kino Vittoria, last nekega Stabile-ja. Leta 1882 se je vračal biskup dr. Juraj Strossmajer, veliki hrvaški rodoljub in mecen, iz Rima in se ustavil v Gorici pri tedanjem nadškofu Goldmayer-ju, zavednem Slovencu. Takrat so priredili v čitalnici na Travniku veliko besedo, katere sta se udeležila tudi oba cerkvena kneza. Takrat so bili Slovenci še edini in složni. V teh letih se je pričela gonja iredentistov proti Slovenem. Izhajal je italijanski politično-satiristični list "La freccia", kateri je zasramoval Slo-

Jožef. Pripeljal se je iz Trbiž v kočiji čez Predil; ustavil se je bil v Bovcu in v Kobaridu. Takrat je bil okrajni glavar baron Rechbach, ki je bil kolikor toliko objektivni. — Sprejem bil je v Solkanu, glavni sprejem pa na Travniku; bilo je mnogo vojaštva, polk št. 49 iz St. Poeltena in en bataljon lovcev. Sprejema se je udeležilo tudi zastopstvo Slovencev, katerim je bil na čelu dr. Tonkli. Navzoče je bilo tudi veteransko društvo, katerega prvi predsednik je bil neki De Catinelli. Prihodnji dan je bila na Rojcah velika slavnost. Anton Hribar, vodja slovenske deške vadnice, je nastopil z zborom 200 slovenskih pevcev. Navzoč je bil tudi nadškof Andrej Goldmayer in vsi predstavniki oblasti.

Leta 1883 poleti je umrl v Gorici francoski pretendent Chambord Henri Charles Ferdinand Marie Dieudonne de Artois, vojvoda Bordeauxki, z še mnogimi drugimi naslovi, zastopnik starejše linije Bourboncev, ki je bil po odpovedi svojega starega očeta Karla X. in svojega strica vojvode Angou-

lemškega kot Henrik V. v Bordeaux-u oklican za kralja, ki pa je moral istega leta bežati na Angleško. Ob pogrebu je bila vsa Gorica v žalnih zastavah. Pripeljali so ga bili iz Frohdorfa. Od železniške postaje pa do stolne cerkve so tvorili špalir vojaki. Cerkev je bila vsa preoblečena v črno. Sredi cerkve je stal 7 m visok katafalk. Za to priliko so v Gorico prišli abbe-ji in molili dan in noč. Prišli so vsi obstoječi legitimisti in vse francoske visoke aristokracije in vi-

sokega klera. Imeli so polno zlatih denarjev, s katerim so plačevali prenočišča, izvoške in vse drugo. Chambordova žena je umrla v Gorici leta 1886 in je bila tudi pokopana na Kostonjevi, kjer je bil že poprej pokopan francoski kralj Karl X.

V onem času je služil kakor katehet na gimnaziji Andrej Marušič, velik slovenski patriot in nasprotnik škofa Mahniča. Umrl je leta 1898.

"Primorski dnevnik"

NEKAJ O KAVI

(Nadaljevanje z 2. strani)

Proizvodnja kave

Amerika še tudi danes proizvaja devet desetih vse kave na svetu. Največ jo proizvaja južnoameriško država Brazilija. Za gospodarstvo Brazilije je kava najvažnejša rastlina, velik gospodarski pomen pa ima tudi za Kolumbijo, Haiti, Mexiko in druge države srednje Amerike. Pri tem se človek nehoti spomni na one žalostne pojave, ko

so v Braziliji in po drugih ameriških državah zmetali nekaj milijonov vreč kave v morje ali pa z njo kurili lokomotive, da bi ji tako ohranili visoko ceno na svetovnem tržišču, ker je pretlačevnost, da ji bo cena zaradi bogate rodovitnosti ali prevelike produkcije padla. V istem času so milijoni in milijoni ljudi pili kakoršne koli nadomestke, ker drage kave niso mogli plačati.

Kavino drevo

Domovina kave ni Arabija, čeravno se kava znanstveno imenuje Coffea arabica, temveč severovzhodna Afrika. Tu raste kava kot divjak sama od sebe. Po teh predelih se razprostirajo celi gozdovi kavinih dreves ob obali modrega Nila pa vse do pokrajine "Kaffa", po kateri je kava tudi dobila svoje ime. Kot divjak zraste do 10 metrov višine. Steblo je vitko, z lepo krošnjo. Listi so podolgovati in trajno zeleni. Drevo je po vsem podobno najbolj naši češnji, celo plodovi so prav tako rdeči kakor pri češnji. V vsakem plodu se nahajata dve trdni semeni. Mlado drevo začne cveteti že v drugem letu, zato pa tudi v dvajsetem letu že ostari. V zganjanjem in selekcijoniranjem (odbiranjem) se je kava v raznih krajih sveta precej spremenila, tako da imamo danes 60 različnih vrst kave, ki se razlikujejo največ po semenu. To pa ne po velikosti, temveč po kakovosti zrna. Najboljša Mocca kava ima majhna drobna zrna, medtem ko imajo braziljske in ostale ameriške vrste večja zrna, toda slabše kakovosti. Kakovost je odvisna tudi od predela, v katerem kava raste. Najboljša je kava, ki raste v višini 1200 metrov.

Ob trgatvi da običajno eno drevo okoli 2 kg kave. Po trgatvi se zrno odlučuje od mesnatega dela ploda potom vrenja ali pa mehanično v posebnih mlinih. Zatem se zrne prebere, opere in suši. Osušena kava mora stati tudi po nekaj let (3—14), kava boljše kakovosti rabi manj, slabše več časa, da popolnoma dozori in da dobi zaželeni vonj in kasneje okus.

Danes se po vsem svetu uporabljajo ogromne množine kave. Glavni potrošnik so Zedinjene države (okoli 700.000 ton letno).

Pri zmernem uživanju kave človek nima vzroka, da bi bil njen nasprotnik, zato ji danes

tudi zdravniki niso več nasprotniki. V nekaterih primerih jo predpisujejo celo kot zdravilo, katerega delovanje je odvisno vsekakor od tega, če je bolnik na kavo že navajen ali pa jo morda pije šele prvič, ali jo pije le redkokdaj.

Kava kot zdravilo

Kava je zdravilo pri nekaterih zastrupljenjih, pri katerih je prizadeto srce. Tako se pri zastrupljenju z nikotinom, morfijem, opijem, podleskom, alkoholom in solno kislino priporoča močna črna kava. Kot zdravilo jo priporočajo pri vseh slabostih srca in pri izčrpanosti; med in po težkih boleznih, ne pa za nervozne stare ljudi. Kava leči in preprečuje napade migrene. Dviga telesno moč za časa dolgih pohodov ali pa v vojnem času.

So ljudje, kakor smo že zgoraj omenili, ki kave sploh ne prenesejo. To so ljudje posebno slabega živčnega sestava ali z določenimi organskimi motnjami, ki jih uživanje kofeina še povečava. Tako na primer tisti, ki bolehalo na črevesnih krčih ali žolčnih kamnih, ne prenesejo kave, ker se pri njih z uživanjem kafeina že itak občutljivi žolčni kanal še bolj stiska, kar povzroča občutek krča. Tisti pa, ki bolehalo na izločanju preveč žolčnega soka, ne bi smeli

li piti kave, ker ta izločanje pospešuje. S tem v zvezi se smatra, da bi prekomerno uživanje kave lahko izzvalo tvorbo žolčodu.

Otrokom vsekakor ni treba dajati kave; prvič, ker so pri njih vsa delovanja, ki jih kava povzroča, zaradi njihovega nežnega in neopornega organizma povečana, drugič pa, da bi se na kavo ne navadili.

Zaključek

Končno bi človek mogel reči, da velja tudi o tem tisti narodni pregovor: "Od česar si sit, od tega tudi debel". S tem mislimo reči, da morejo tisti, ki jim kava prija, piti jo brez strahu še naprej, seveda zmerno in brez bojazni, da se bodo zastrupili. Tisti pa, ki jim ne prija, naj se ji odrečejo, ker tudi brez nje ne bodo nič izgubili, niti ne bodo oškodovani. Taki naj se posebno pazijo Unrine kave, čiste kofeina, prav pa je, da tudi čaja ne pijejo, ker je tudi v njem kofein, dejstvojoča stvar kave, ki njim škodi. Po mili volji pa naj pijejo belo kavo in s kavo pripravljene razne pudinge, kreme, torte, ledene kave, kavne bonbone in drugo; vse to jim verjetno ne bo škodilo, ker je v teh slaščicah, kakor smo že zgoraj slišali, kofein izgubljen del svojega škodljivega vplivanja.

Suddenly the King realized he was going to starve

YOU REMEMBER how King Midas thought he had a short cut to financial security. When granted one wish, he asked that everything he touched be turned to gold. It was fun until he tried to eat, and all his food turned to solid gold. He suddenly realized that he was going to starve to death.

Midas was glad to cancel his wish, and look for a better way to provide for his old age. What he discovered remains true today.

The only sure way to financial security is systematic saving. And the best method is buying U. S. Security Bonds, automatically!

If you work for wages or salary, you can sign up for the Payroll Savings Plan. If you are in business or a profession, and have a checking account, you can sign up

for the Bond-A-Month Plan at your bank. Start now—during the Security Loan Drive. The money saves itself, and after 10 years you have \$4 for every \$3 you have saved.

And your Security Bond dollars do their part to insure a stable economy. Wise saving means less money in the market place to bid up prices of goods.

It's too bad that Midas had so much trouble because he couldn't save this easy way. But isn't it lucky you can!

WISE DEBT MANAGEMENT—Every bond dollar that is built up in your Government's Treasury is used to retire a dollar of the national debt which is potentially inflationary.

AMERICA'S SECURITY IS YOUR SECURITY

ENAKOPRAVNOST

This is an official U. S. Treasury advertisement—prepared under auspices of Treasury Department and Advertising Council.

BRANISLAV NUŠIČ:

IZBRANE ČRTICE

DRAMATIK

(Nadaljevanje)

Nekoč je bil povabil dva svoja prijatelja na večerjo, praznoval je krstno slavo. Vnaprej jima je vzbujal pohlep po pečenem puranu, po mesni piti in smederovskem vinu. In sta mu obljubila, da prideta.—kaj ne bi prišla na tako slastno večerjo! Zvečer ju je pričakoval, nestrpno pričakoval, pa jih ni bilo. Šele pozno zvečer je dobil pismo, ki je bilo tako napisano:

Gre lepega dne po ulici, to pot izjemoma brez rokopa pod pazduho. Gre po "zasebitem" oprasku in ko vse opravi, se bo že vrnil po svoj rokopis.

Na prvem oglu sreča svojega znanca, nepočesanega lirskega pesnika, kateremu sicer iz dna duše zavida že zato, ker leta lahko prenaša svoje izdelke kar v žepu.

"Kam pa?" vpraša dramatik z mračnim glasom, tako, kakor bi na primer njegov junak govoril v četrtem dejanju.

"Oh," odgovori lirski pesnik, "svet je tako neusmiljen! Od davi že iščem en sam dinar posojila, pa nikjer srca, nikjer duše, nikjer usmiljenja..."

"Da, da!" prikima dramatik, ki je tudi sam prepričan, da svet zares ne pozna usmiljenja.

"Oh!" povzame lirski pesnik, "le poglej me, kak sem. Porasel kakor divjak. Rad bi se dal obriti, a kako!"

V dramatikovi duši blisne hudoben in zoprn naklep. Njegov obraz dobi ta mah izraz spletkarja iz drugega dejanja njegove žaloigre, zaradi katerega bo na koncu petega dejanja sedmero ljudi po nedolžnem zapadlo smrti. Neusmiljeno pomeri lažnega in neobritega pa vseh skozi nedolžnega lirskega pesnika in mu v tonu omenjene vloge blago reče:

"Jaz bi ti lahko pomagal."

Lirskemu pesniku zasije obraz kakor v srečnih trenutkih, kadar ga prešine navdih za pesem. Samo zine in nastavi roko, da bi dobil dinar.

"Nimam gotovine, ampak obrijem te lahko."

"Ti?"

"Zakaj pa ne! Sam se brijem in sem se zelo izuril. Pri vojaki sem bil vse tovariše, imam ne navadno lahko roko. Pojdiva k meni domov, kakor bi pihnil te obrijem."

Lirski je nekoliko razočaran, kajti kolikor mu je bilo do britja, prav toliko mu je bilo do drobiža, ki bi mu ga brivec vrnil iz dinarja. Toda, ko se spomni svoje prekrasne lirične pesmi, ki jo je zaključil z besedami: "Bolje nekaj kakor nič," zamahne z roko in gre z dramatikom na dom.

In zdaj nastane pravi dramski prizor. Lirski sede na stol, dramski pa mu ovije brisačo okrog vratu in ga namili. Kajpa

da teče ves ta čas priprave zgolj književniški pogovor.

Ko je bil lirski pesnik že dovolj namiljen, je dramatik zasuka britev tako krvoželjno kakor ljubosumen mož v petem dejanju njegove žaloigre in se lotil kože lirskega pesnika. Ena, dve, tri, štiri sekunde in pod milnico se je pokazala svetla lirska polt. Dramski visoko dvigne britev, odstopi za korak ali dva, zameži z očesom, kakor to delajo slikarji, preden vnovič potegne s čopičem in odstopijo od slike, da jo opazujejo. Zadovoljen je s svojim delom, leva plat pesnikovega obraza je bila obrita.

Ta trenutek se je zavedel, da je nastopil tisti pravi čas.

Zavil je britev in jo ponesel

v drugo sobo, od tod pa prinesel velik sežen rokopisa.

"Kaj pa je to?" se zgrozi lirski.

"Kaj bi!... Veš, rad bi ti prebral svojo žaloigro."

"Nikar zaboga, brat!" vzkrikne lirski pesnik, "ne utegnem!"

"Mahoma bo opravljeno."

Lirski bi ta trenutek rad pobegnul, z enim samim pogledom pomeri razdaljo do vrat in zagleda tam pri peči celo ratišče, ki bi mu lahko poslužilo kot orožje za obrambo,—pa se tisti mah domisli, da je obrit samo po enem licu, po drugem pa še vedno namiljen, in brez moči omahne na stol.

(Dalje prihodnjič)

ZAVAROVALNINO

proti

ognju, tatvini, avtomobilskim nesrečam, itd.

preskrbi

Janko N. Rogelj

6208 SCHADE AVE.

Pokličite:

ENDicott 0718

JOHN OBLAK

TRANSFER

OBLAK MOVER

Se priporoča, da ga pokličete vsak čas, podnevi ali ponoči. Delo garantirano in hitra postrežba. Obrnite se z vsem zaupanjem na vašega starega znanca

JOHN OBLAKA

1146 East 61st St.

HE 2730

MIHAIL SOLOHOV

TIHI DON

TRETJA KNJIGA

(Nadaljevanje)

Stotnija ga je zapustila, obrnila konje in dirjala nazaj. Ne daleč stran se je komandir vrtel na konju, tjavdan klatil s sabljo, se emiril in nekaj tulil s pretrganim, ohripelim glasom. Samo dva kozaka sta se bližala Grigoriju in še Prohor Zikov je na kratki uzdi zaobrnil konja in zadirjal h komandirju stotnije. Drugi so vsekrižem dirjali nazaj, potaknili sablje v nožnice in udrihali z biči.

Edinole za kratak tren je Grigorij zaustavil tek konja in poskusil ugotoviti, kaj se je zgodilo za njim, zakaj jo je stotnija, ne da bi bila imela kako izgubo, nepričakovano pobrisala v beg. In ta kratki trenljaj mu je zavest posepnila: ne obračaje se, ne beži — ampak dalje! Videl je, kako se v zagati kakih sto sežnje od njega z žrelcem strojničnega vozička suče kakih sedem rdečearmejev. Poskušali so obrniti kolca z žrelcem strojnice proti kozakom, ki so jih napadali, a v ozki uličici se jim to očividno ni posrečilo: strojnica je molčala, vse poredke je ožigal Gregorijev sluh žgoči svist krogel. Grigorij je naravnal konja, se nameril zapoditi v to zagato čez polomljeni plot, ki je nekada ograjal vrt. Odrtnal je pogled od plota in nekako presenetljivo in razločno zapazil že v svoji bližini mornarje, kakor da mu jih je približalo kukalo, kako so urno odpregali konje, videl je njihove črne, z blatom obrizgane jadrovinate jopiče, hlepčaste kape, globoko potisnjene, da so jim napravljale obraze čudno okroglo. Dva sta sekala vprežnice, tretji je vrgel glavo vznak in se ubadal z ogrođjem strojnice, drugi pa so stoječi in s kolen streljali proti Grigoriju iz

pušk. Ko je drvel bliže, je videl, kako so jim roke praskale po puškinih zapirah, slišal je prav pred nosom rezke strele. Pokanje se je tako naglo redalo, tako urno so kopita odletavala in se spet pritiskala k ranam, da je Grigorija, vsega mokrega od znoja, upijavila radostna prepričanost: "Ne bodo zadeli!"

Plot je zahreščal pod konjskimi kopiti in švignil mimo. Grigorij je dvignil sabljo in s pritrmi očmi izbral mornarja. Še majken praslaj strahu ga je prešinil kakor blisk: "Od blizu užgo... Konj se bo vzpel... se spotaknil... padel!" In že dva strela prav pred njim in kakor od daleč krik: "Živega ujemo!" Pred njim režeči zob je na moškem pleštem obrazu, zaslepljeni paski kape, potemnelo zlato obledelega napis na robu kape... Zasunek v stremena, zamah — in Grigorij čuti, kako gre sablja globeče v mornarjev mehko se vdajajoči život. Drugemu, tolstovratnemu in zastavnemu, se posreči, da prestreli Grigoriju meso na levem ramenu, tedaj pa se že zvrne pod sabljo Prohorja Zikova skoz in skoz preklano glavo. Grigorij se zasukne ob bližnjem škrtu zapiraca. Naravnost v obraz mu je zevalo izza vozička črno očesce puškine cevi. Siloma se je zadeval na levo, tako, da se je dvignilo sedlo in se je hropeči, pobesneli konj opotekel in se s tem rešil smrti, ki mu je zazvignila nad glavo, v trenutku pa, ko je konj planil čez oje vozička, je posekal strelca, čigar roki tako ni uspelo, da bi potisnila v zapirac drugi naboj.

V nedosežno kratkem migljaju (pozneje se je v Grigorijevo zavest vtisnil kot najdolgotrajnejše razdobje) je prevrnil štiri mornarje in, ker ni slišal vpitja Prohorja Zikova, je zadir-

jal za petim, ki se je skril za zavinek ulice. Toda preden je pridrvel komandir stotnije, ki je prišel za njim, in pograbil Grigorijevega konja za uzdo,

— Kam?! Ubijete te! ... Tam, za klonicami, imajo drugo strojnico!

Še dva kozaka in Prohor so razjahali, pritekli h Grigoriju, ga po sili potegnili s konja. Ruval se jim je iz rok in rjul:

— Pustite, golazen! ... Po mornarjih; ... Po vseh! ... Koooljiiii! ...

— Grigorij Pantelejevič! To variš Melehov! Spametujte se vendar! — mu je prigovarjal Prohor.

— Spustite me, bratci! — je že z drugačnim, upadlim glasom zaprosil Grigorij.

Spustili so ga. Poveljnik stotnije je šepetaje dejal Prohorju: — Posadi ga na konja in spravi v Gusinko, nemara je obolel. Sam pa je že odšel h konju in poveljeval stotnji:

— Na ko-o-onje! ...

Toda Grigorij je treščil kučmo v sneg, obstal, se motoglavil, hipoma zaškripal z zobmi, strahotno zaječal in začel s skremženim obrazom trgati vsakebi gumb na plašču. Še preden je mogel stotnijski korak napraviti proti njemu, je Grigorij že, kakor je stal, tako tudi vnic in z razgaljenimi prsmi telebnil v sneg. Intel je, se ves stresal od hlipanja in začel kakor pes z usti hlastati po snegu, ki se je obdržal pod plotom. Potlej je v trenutku nekakšnega pošastnega prebliska poskusil vstati, pa ni mogel in se je obrnil z obrazom, mokrim od solz in spačenim od bolečine, h kozakom, ki so se nagomadili okrog njega in zarjul z razkrehnjenim in čudno posurovelim glasom:

— Koga sem zaklal! ... In privkrat v življenju ga je na vso moč hudo napadlo, da je vzkrikoval in s peno vred, ki se mu je nabirala na ustnicah, brusil iz ust: — Bratci, zame ni usmiljenja! ... Pokončajte me, za Križčevo voljo ... za pet ran božjih ... V smrt ... z menoj! ...

Stotnijski je pritekla Grigoriju, z vodnikom sta se zapodila vanj, strgala z njega pas za sabljo in vojaško torbo, mu zatisnila usta in umirila noge. Toda še dolgo se je zvijal pod njima kakor cretovje, grebel s kr-

čevito se stegujočimi nogami zrnčati sneg, večal, butal z glavno po rodovitni, pod kopiti step-tani, kakor črnica sijoči zemlji, na kateri se je rodil in živel, z zvrhano mero zajemal iz življenja — ki je razsipno z bridkostmi in škrtljivo z radostmi — vse, kar mu je bilo namenjeno. Zgolj travje raste na zemlji, brezčutno sprejema sonce in neurje, se redi iz zemlje z življenje vlivajočimi sokovi in se ubogljivo uklanja pod pogubonosnim dihom viharjev. Potlej pa, ko spusti po vetru semenje, ravno tako brezčutno umrje in s pošustevanjem svojih odmrlih steblik pozdravlja jesensko sonce, ki ozarja smrt ...

45

Drugi dan je Grigorij izročil poveljstvo divizije enemu izmed svojih polkovnih komandirjev in v spremstvu Prohorja Zikova odšel v Vešensko.

Za Karginsko so v Rogozni krnci, ki je ležala v globokem požiravniku, na gosto plavale morske gosi, ki so posele na odpočitek. Prohor je z žilavko pokazal proti ribniku in se zasmejal.

— Kaj ko bi, Grigor Pantele- vič, podrla divjega gosaka. To bi ga potlej lahko zalil z žganci! —

— Dajva, zajahajva bliže, poskusil bom s puško. Včasih nisem slabo streljal.

Spustila sta se v kotanjo. Za odrastkom griča je Prohor za-

DELO

DEKLE ali ŽENSKA

dobi delo za opravljati splošna hišna dela in oskrbo otrok. Mora ostati preko noči. Dobra plača. Zateva se priporočila. Pokličite

Cherry 3278 do 7. zvečer, ali pa DI 5514

GIRLS FOR CHORUS
Experience Not Necessary. Instructions furnished at theatre's expense while working. Excellent salary. Continuous pleasant engagements. Apply at theatre daily between 1 and 4, or 7 and 10 p. m.
ROXY THEATRE
E. 9th & Chester Ave.

RAZNO

V NAJEM SE ODDA

OPREMLJENO SOBO ZA POSTENEGA MOŠKEGA.
Pokličite
PO 9512

ostal s konjema, Grigorij pa je slekel plašč, premaknil na puški varnostno zaklopko in se začel plaziti po plitvem jarku, po katerem je štrlel prejšnjeletni sivi pustošnik. Lazil je dolgo in skoraj ni dvignil glave; lezel je kakor v oglednici proti sovražni zasedi, kakor tedaj na nemškem bojišču, ko je blizu Stohoda porl nemškega stražarja. Porumenela vrhnja bluza se je zlivala z zelenkastorjavo barvo tal; koritce je prikrivalo Grigorija pred bistrimi očmi stražnega gosaka, ki je stal na eni nogi na rdečkastem kupu spomladanskega plavja. Grigorij se je priplazil na streljaj v bližino in se nekolikanj dvignil. Stražni gosak je obračal ko kamen sivo

NAPRODAJ

GROCERIJ IN MESNICA
Zidano poslopje, 6 sob za stanovanje; južno od Union Ave. in E. 93 St. Se prodaja zamenjava za hišo za 2 družini.

Trgovina z D 1 in D 2 licencami; vsa zaloga in oprema. Na E. 93 St. "Lease" za 3 leta.
MICHEL REALTY — Realtor
9919 Anderson Ave., DI 8024

GARFIELD HEIGHTS
Najboljši bungalows in colonial tipa hiše; E. 114 St. blizu Turney Rd. Ekspresni busi. Veterani plačajo takoj \$2,000, neveterani \$3,700.
E. J. SNIDER
MI 5414
10510 S. Highland Ave.

TRGOVINA NAPRODAJ
Mesnica in grocerijska trgovina z licenco za pivo se mora prodati zaradi odhoda k vojakom. Cena \$5500. Pokličite
GL 1101 ali UT 1-2556

GROCERIJ IN MESNICA
Pivo in vino za na dom, cigarete, slaščice; velika zaloga mesa in lepa oprema. 4 sobe za stanovanje v ozadju. V naselbini Broadway. Po zmerni ceni. — DI 8587.

1940 LA SALLE SEDAN
V izvrstnem stanju; ogledjte si kadarkoli. Se mora prodati — dober nakup.
Pokličite GL 3875

SAMO \$12500 VPLAČILA ZA G. I.

Nov bungalow na 7519 Manhattan Ave., od Ridge Rd. 3. cesta južno od Brook Park. Se lahko vse-lite; inteligentno planiranje je vidno v tem domu; prostorne sobe na enemu nadstropju; lepo dekorirane; prostor na 2. nadst. za dodatne sobe; plinska gorkota, izolirano, cementiran dovoz. F.H.A., G. I. odobreno. Blizu šol in trgovin ter transportacije.

A. SIEGLER & SONS
"Boljši domovi za boljše življenje"
4923 Lee Rd. — WA 2130

(Dalje prihodnjič)

"Society načrt" vam pomaga hraniti!

Pridite. Poučite se o 3-vrstnem načrtu, ki vam bo pomagal graditi hranilno vlogo, ali pa pisite za

PROSTO KNJIŽICO
s podatki te osebne posluje.

Zavarovalnina
proti ognju in nevihti in avtomobilskimi nezgodami
ZA ZANESLJIVO POSTREŽBO SE PRIPOROČA
DANIEL STAKICH
AGENTURA
15813 WATERLOO RD.
KE 1934

BEACH CLEANERS
ČISTILNICA IN POPRAVLJALNICA OBLAČIL
1001 E. 169 ST., nasproti Euclid Beach Trailer Camp.
Okrog vogala od Abady's & Renshaw's KEnmore 0473
Obleke čistimo, zlikamo in popravimo v vaše popolno zadovoljstvo. Tudi predelamo in prekrujemo opravo. Cene so zmjerne. Postrežba vedno prvovrstna. — Se priporočamo.
DAJEMO EAGLE ZNAMKE

IZREDNA DELNIČARSKA SEJA KOPORACIJA

Slovenskega društvenega doma
NA 20713 RECHER AVE.
SKLICUJE

izredno delničarsko sejo
V PETEK 11. MARCA, OB 7.30 URI
v svrhu ukrepanja glede zidanja nove dvorane.
Vabi se vsa društva-delnikičarje ter delničarje-posameznike na polnoštevilno udeležbo.
DIREKTORIJ

3 Million!
ALSCO ALUMINUM
COMBINATION STORM-SCREEN WINDOWS AND DOORS ARE NOW IN USE
• You, too, can SAVE up to 35% on FUEL — cut down laundry bills. Enjoy GREATER warmth with ALSCO.
Call HE 2222

POŠILJANJE MOKE in PAKETOV z živežem v Jugoslavijo

Od zdaj naprej pošiljamo moko v Jugoslavijo po dveh cenah, dajajoč s tem na razpolago pošiljateljcem, da pošljejo svojem moko s plačano dostavo do Reke ali pa do MESTA PREJEMNIKA (do hiše).

CENE MOKE SO:

1) VREČO BELE MOKE 100 funtov pošljemo za \$9
Prevoz do REKE IN ZAVAROVANJE za polno izgubo (total loss) do mesta prejemanja je uračunano v gornji ceni. Prejemnik mora v tem slučaju sam plačati stroške prevoza od Reke do svojega bivališča.

2) VREČO BELE MOKE 100 ft. pošljemo za \$12
V tej ceni so uračunani vsi stroški za zavarovanje proti polni izgubi (total loss), kot tudi stroški prevoza od Reke do NASLOVA PREJEMNIKA kjerkoli v Jugoslaviji, tako ne bo prejemnik plačal nobenih stroškov ko prejme moko.

Naša moka, ki jo dobavljamo od poznane firme "GENERAL MILL," je prvovrsne kvalitete, vsebuječa visoko količino proteina, najmanj 13 1/2%.

STANDARD PAKETI za naročitev naših NOVIH Standard paketov, vprašajte za cenik in naročilne liste (Order Forms). Dostava moke in Standard paketov je garantirana. V slučaju izgube pošiljke, vrnemo denar.

PO OBEH CENAH POŠLJEMO ISTO KVALITETO MOKE, KATERA JE SEDAJ PAKIRANA V IZREDNO MOČNE VREČE (OSNABERG BAGS) ZA IZVOZ.

Ena oseba lahko pošlje z isto ladjo največ PET VREČ MOKE in to na pet različnih oseb v Jugoslaviji.

Opozarjamo, da postane vse blago po naročbi Vaša last, dočim smo mi samo posredovalci med pošiljateljem in tukajšnjimi oblastmi. Ček in Money Orders naj se glase na "DOBOVOLJNI ODBOR."

URADNE URE: Vsak dan od 9. jutraj do 5. zvečer. V nedeljo in ponedeljek je urad zaprt.

DOBOVOLJNI ODBOR
245 WEST 18th ST. NEW YORK 11, N. Y.
Telefon: WAtkins 4-9016

Mi dajemo in izmenjavamo Eagle znamke

Trgovina odprta od 10. zj. do 5.30 pop.

THE MAY CO.'S BASEMENT

Prihranite 42c do 52c na vsaki izvrstni jardi tega blaga

Sale!

PRINTED RAYON CREPES

Actual 1.19 to 1.29 A Yard Value

3000 jardov tega blaga!
V najnovjših spomladanskih vzorcih in barvah!

Ker je neki znani izdelovalec oblek razprodal blago, nam je bilo mogoče kupiti te fine vrste rayon crepe blago v krasnih vzorcih ... vse najnovjše spomladanske barve. Med njimi boste našli tudi veliko polka dot vzorcev! Nabavite si jih sedaj za vašo posebno pomladansko opravo in si PRIHRA-NITE! Vse je 39 inčev široko.

77^c
yard

Pridite zgodaj, da dobite vašo izberol

Basement oddelek z blagom na jarde